

Datum : 14 december 2021
Documentnummer : 2021-099373, Energie
Dossiernummer : K48

Voordracht van gedeputeerde staten aan provinciale staten van Groningen om het gebied Roodehaan/Stainkoel'n, conform bijgevoegde kaart, mee te nemen als nieuw (zoek-)gebied voor windenergie in de actualisatie van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2022.

1. Samenvatting

Bij brief van 4 juni 2021 (bijlage 5) heeft de gemeente Groningen ons het verzoek gedaan om de gebieden Westpoort en Roodehaan/Stainkoel'n in de provinciale omgevingsverordening (POV) aan te wijzen als zoekgebieden voor windenergie. Tevens verzoekt zij ons af te zien van de coördinatie- en vergunningsbevoegdheid. Bij brief van 30 juni 2021 (bijlage 6) heeft gemeente Groningen laten weten dat het verzoek van 4 juni 2021 alleen op het gebied Roodehaan/Stainkoel'n betrekking heeft.

De gemeente Groningen is al een aantal jaren bezig met het onderzoeken van de mogelijkheden voor de ontwikkeling van windturbines binnen haar grondgebied. In 2019 heeft zij daarvoor het Windplatform Groningen - een samenwerkingsverband tussen de gemeente Groningen, de Natuur en Milieufederatie Groningen en de energiecoöperatie Grunneger Power - opgericht. Samen met de omgeving heeft het Windplatform Groningen verkend of en onder welke voorwaarden windenergie binnen de gebieden Westpoort en Roodehaan/Stainkoel'n haalbaar is. Op basis van de uitkomsten van deze windverkenning, heeft de gemeente Groningen op 28 april 2021 besloten om alleen verder te gaan met de ontwikkeling van windenergie bij Roodehaan/Stainkoel'n.

De gemeente Groningen heeft een uitgebreid en zorgvuldig proces doorlopen, waarin alle relevante aspecten en gevolgen onderzocht zijn en een intensief participatief traject met omwonenden en belanghebbenden doorlopen is. Daarmee stellen wij vast dat zij hiermee voldaan heeft aan het proces en de kaders, zoals wij die in de aanpak 'Maatschappelijke Tender wind' uiteengezet hebben. Derhalve verzoeken wij u om in te stemmen met het verzoek van de gemeente Groningen en te besluiten om het gebied Roodehaan/Stainkoel'n, conform bijgevoegde kaart (zie bijlage 1), mee te nemen als nieuw (zoek-)gebied voor windenergie in de actualisatie van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2022.

2. Doel en wettelijke grondslag

U bent op grond van artikel 2.2 van de Wet ruimtelijke ordening bevoegd om nieuwe (zoek-)gebieden voor windenergie in de provinciale omgevingsverordening vast te leggen.

3. Procesbeschrijving en planning

U bent per brief 'Vervolg proces nieuw beleid duurzame energie' (2018-073.258/447A.41) geïnformeerd over de 'Maatschappelijke Tender wind' en dat de gemeente Groningen de eerste (en voorlopig enige) gemeente is die aan de slag gaat volgens de aanpak van de Maatschappelijke Tender. Vervolgens bent u in de commissievergadering d.d. 30 oktober 2019 bijgepraat over dit onderwerp door gedeputeerde Homan. Daarna bent u per brief (2020-065334/27/A.55) geïnformeerd over het besluit van Gedeputeerde Staten om gedeputeerde Wulfse het dossier 'Wind bij de Stad' over te laten nemen van gedeputeerde Homan. Onlangs bent u nog per brief (2020-111084) geïnformeerd over de laatste stand van zaken van het proces Wind bij de Stad en de geplande vervolgstappen.

4. Begroting

Niet van toepassing.

5. Inspraak/participatie

De gemeente Groningen heeft een uitgebreid participatieproces doorlopen. Uitgebreide informatie over het participatieproces en de resultaten van de windverkenning zijn terug te vinden in het rapport 'Verkenning Windenergie' (bijlage 2) en het rapport 'Verdieping Verkenning Windenergie' (bijlage 3).

6. Nadere toelichting

De gemeente Groningen heeft de ambitie om in 2035 CO₂-neutraal zijn. Dat betekent dat in 2035 alle energie duurzaam moet worden opgewekt. Naast energiebesparing, geothermie, duurzame mobiliteit en zonne-energie, zet de gemeente in op windenergie om dat doel te bereiken. Om die reden heeft zij de mogelijkheden voor windenergie binnen haar grondgebied uitgebreid onderzocht. Uitkomst van dit jarenlange proces is dat zij nu concreet verder wil met de ontwikkeling van windenergie in het gebied Roodehaan/Stainkoel'n. In het gebied Roodehaan/Stainkoel'n kunnen naar verwachting zo'n zes turbines van ongeveer 2,2 megawatt (MW) per stuk gerealiseerd worden. Met een totale capaciteit van ca. 13 MW zet de gemeente Groningen daarmee een belangrijke stap in het realiseren van de door haar gestelde ambitie.

Verzoek gemeente Groningen

In de raadsvergadering van 28 april 2021 (in bijlage 4 vindt u het raadsvoorstel) heeft de gemeente Groningen besloten om verder te gaan met de ontwikkeling van windenergie voor het gebied Roodehaan/Stainkoel'n en de planologische procedure daarvoor op te zullen starten. Bij brieven van 4 juni en 21 juni 2021 verzoekt de gemeente Groningen om het gebied Roodehaan/Stainkoel'n, conform bijgevoegd kaartmateriaal, aan te wijzen als nieuw (zoek-)gebied voor windenergie in de provinciale omgevingsverordening (POV). Ook verzoekt zij ons, op grond van artikel 9f lid 6 van de Elektriciteitswet (E-wet), af te zien van de coördinatie- en vergunningenbevoegdheid.

Maatschappelijk Tender wind

In de brief 'Vervolg proces nieuw beleid duurzame energie' (2018-073.258/447A.41) hebben wij aan u het proces en de kaders van de aanpak 'Maatschappelijke Tender wind' uiteengezet. De maatschappelijke tender is een aanpak van onderop waarin bewoners en gemeenten ruimtelijke en maatschappelijke randvoorwaarden voor kunnen stellen en projectideeën kunnen inbrengen. De maatschappelijke tender bestaat uit drie processtappen, te weten: verkenning van het deelgebied, toetsing van de kanskaart en uitvoering van de maatschappelijke tender.

Ook staat in de brief dat de eerste gemeente die al ruime tijd geleden is gestart met dit proces de gemeente Groningen is. Reeds in 2016 heeft zij een kanskaart opgesteld, waarin zij onderzocht heeft wat ruimtelijk en technisch de meest kansrijke gebieden voor windenergie zijn. Ook heeft zij via een bewonersonderzoek haar inwoners gevraagd naar geschikte locaties. Hieruit zijn twee gebieden naar voren gekomen als meest kansrijk, namelijk Westpoort en Roodehaan/Stainkoel'n.

Op basis van deze brief en de (impliciete) toestemming die ervan uitgaat, is de gemeente Groningen de volgende stap in het proces gaan zetten en in 2019 gestart met de concrete windverkenning voor Westpoort en Roodehaan/Stainkoel'n. In deze windverkenning zijn alle relevante aspecten en gevolgen van mogelijke plaatsing van windturbines onderzocht en met bewoners en andere belanghebbenden besproken. Deze windverkenning werd uitgevoerd door het Windplatform Groningen; een samenwerkingsverband tussen de gemeente Groningen, de Natuur en Milieufederatie Groningen (NMG) en de lokale energiecoöperatie Grunneger Power (GP).

De 1^e fase van deze verkenning is in mei 2020 afgerond. De resultaten daarvan zijn terug te vinden in het rapport 'Verkenning Windenergie' (bijlage 2). Vervolgens is er in de 2^e fase van de verkenning nog een aantal verdiepende onderzoeken uitgevoerd op het gebied van ecologie, turbulentie en voorwaarden en koppelkansen. De resultaten daarvan zijn terug te vinden in het rapport 'Verdieping Verkenning Windenergie' (bijlage 3).

De conclusie is dat, onder de voorwaarden zoals deze genoemd staan in het raadsvoorstel (bijlage 4), de plaatsing van windturbines op Roodehaan/Stainkoel'n haalbaar is. Dat geldt, vanwege een aantal ecologische knelpunten, niet voor het huidige plan voor de locatie Westpoort. Aldus heeft de raad het voorstel om alleen voor Roodehaan/Stainkoel'n de planontwikkeling in gang te zetten aangenomen.

Rol en beoordeling provincie

De rol van de provincie, als het gaat om de windplannen van de gemeente Groningen, is kaderstellend en toetsend. Wij dienen te toetsen in hoeverre de windplannen van de gemeente Groningen passen binnen ons beleid en het proces en de kaders van de 'Maatschappelijke Tender wind'. Het inhoudelijke debat en de besluitvorming over de windplannen van de gemeente Groningen heeft al in de gemeenteraad plaatsgevonden.

Op basis van de voorliggende stukken constateren wij dat de gemeente Groningen een uitgebreid en zorgvuldig proces doorlopen heeft, waarin alle relevante aspecten en gevolgen voldoende onderzocht zijn en er een intensief participatietraject met omwonenden en belanghebbenden heeft plaatsgevonden. Zij heeft, via diverse informatiebijeenkomsten en bijeenkomsten van de opgerichte klankbordgroepen, uitgebreid met de omgeving gesproken. Ook heeft zij ons gedurende het proces structureel op de hoogte gehouden van de stand van zaken en waar nodig ons erbij betrokken en met ons afgestemd, bijvoorbeeld waar dat ging om de ruimtelijke aspecten en voorwaarden.

Wij stellen vast dat de gemeente Groningen daarmee voldaan heeft aan het proces en de kaders, zoals wij die in de aanpak 'Maatschappelijke Tender wind' uiteengezet hebben. U heeft met deze aanpak de mogelijkheid geboden om nieuwe gebieden aan te wijzen aanvullend op de huidige concentratiegebieden (Delfzijl, Eemshaven en N33). Om die reden stellen wij nu via een separate voordracht aan u voor om in te stemmen met het verzoek van de gemeente Groningen en te besluiten om in de actualisatie van de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2022 het gebied Roodehaan/Stainkoel'n, conform bijgevoegde kaart, mee te nemen als nieuw (zoek-)gebied voor windenergie. Dat betekent dat parallel hieraan dit voorstel wordt meegenomen in de procedure voor de actualisatie Omgevingsvisie en Omgevingsverordening 2022, die eind mei 2022 aan u ter vaststelling aangeboden zal worden.

Overigens zij opgemerkt dat de verwachting is dat het eerst bij dit ene gebied zal blijven, omdat er zich op dit moment nog geen andere gemeenten hebben gemeld die aan de slag willen met de 'Maatschappelijke Tender wind' en het RES-proces tot nog toe geen nieuwe ambitie of opgave op het gebied van windenergie op land heeft opgeleverd. Daarbij zij tevens opgemerkt dat de ontwikkeling van windenergie bij Roodehaan/Stainkoel'n binnen het bod van 5,7 TWh past, dat door de regio in het kader van de Regionale Energiestrategie (RES) is gedaan. Zoals in de op 2 juni 2021 door u vastgestelde RES 1.0 staat, streeft de gemeente Groningen ernaar om in totaal 0,50 TWh voor haar rekening te nemen, waarvan 0,37 TWh een beleidsambitie voor wind- en/of zonne-energie betreft die nog niet gekoppeld is aan één of meerdere concrete project(en). Eén van de projecten waarmee zij deze ambitie nu wenst in te vullen is door de ontwikkeling van windenergie bij Roodehaan/Stainkoel'n. Met een verwacht vermogen van 13 MW dragen de windturbines circa 0,043 TWh bij aan deze ambitie.

Overdragen vergunningsbevoegdheid

Op grond van de Elektriciteitswet is de provincie bevoegd voor de aanleg of uitbreiding van windparken met een capaciteit tussen de 5 MW en 100 MW. De Elektriciteitswet biedt in artikel 9f lid 6 de mogelijkheid om af te zien van deze bevoegdheid als toepassing van deze bevoegdheid niet tot versnelling van de besluitvorming zal leiden of andere voordelen geeft.

In het geval van de ontwikkeling van windenergie bij Roodehaan/Stainkoel'n gaat het om een project van ca. 13 MW, hetgeen betekent dat wij bevoegd zijn. De gemeente Groningen heeft ons verzocht om van deze bevoegdheid af te zien. Zij stelt dat zij over de benodigde ambtelijke en bestuurlijke capaciteit beschikt om de realisatie hiervan in goede banen te leiden. Ook verwijst zij naar de nieuwe Omgevingswet, en het belang dat participatie daarin heeft, als aanvullende reden om de bevoegdheid bij het bestuursorgaan neer te leggen dat het dichtst bij de burger staat. Wij sluiten ons in beginsel aan bij deze redenering van de gemeente Groningen. De komende tijd zullen wij uitwerken op welke wijze wij de vergunningsbevoegdheid zullen overdragen aan het college van B&W van de gemeente Groningen.

Vervolg

Na dit besluit over het opnemen van het gebied Roodehaan/Stainkoel'n, kan er gestart worden met de m.e.r.-procedure voor dit windpark. De eerste stap in deze procedure is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), waarin beschreven wordt wat in het milieueffectrapport (MER) onderzocht zal gaan worden. Vervolgens zal het MER worden opgesteld, waarin alle milieueffecten van het beoogde windpark in kaart worden gebracht. Daarna zal een vergunningsaanvraag voorbereid worden en zullen de besluiten volgen. Al met al zal het nog enkele jaren duren voordat de windmolens er daadwerkelijk komen te staan.

7. Geheimhouding

Niet van toepassing.

8. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 14 december 2021,

gedeputeerde staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Behandeld door : M. van Son
Telefoonnummer : 06 - 1173 4069
e-mail : m.van.son@provinciegroningen.nl

Bijlagen bij de voordracht

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Kaart gebied Roodehaan/Stainkoel'n	Kaart
2	Rapport Windplatform Groningen 'Verkenning Windenergie'	Rapport
3	Rapport Windplatform Groningen 'Verdieping Verkenning Windenergie'	Rapport
4	Raadsvoorstel gemeente Groningen 'Uitkomsten Windverkenning'	Raadsvoorstel
5	Verzoek gem. Groningen 04-06-2021 'Afzien coördinatie- en vergunningenbevoegdheden Elektriciteitswet/aanwijzing zoekgebieden windenergie POV'	Brief
6	Aanpassing verzoek gem. Groningen 30-06-2021 'Afzien coördinatie- en vergunningenbevoegdheden Elektriciteitswet/aanwijzing'	Brief